

Rapportage budgettair kader Wlz

Bijlage A bij Februaribrief 2024

NZa
28 februari 2024

Inhoudsopgave

1	Introductie	3
2	Samenvatting	4
3	Scenario declaraties	8
3.1	Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau	8
3.2	Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau	8
4	Scenario indicaties	10
4.1	Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau	10
4.2	Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau	10
4.3	Indicatietrend per Wlz-uitvoerder	11
5	Aanvullende analyses	13
5.1	Indicatieverloop ggz-wonen	13
5.2	Prijs en volume-effecten	15
5.3	Wachlijsten wlz	16
5.4	Ontwikkelingen indicaties	19
5.5	Ontwikkeling leveringsvormen	21
5.6	Tariefpercentages Wlz-uitvoerder	23
6	Bijlage	24
6.1	Bedrag per dag	24
6.2	Scenario nul (naïeve raming)	26
6.2.1	Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau	26
6.2.2	Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau	26

1 Introductie

Dit rapport geeft inzicht in de verwachte benutting van het budgettair kader van de Wet langdurige zorg (Wlz) in 2024 op basis van (historische) gegevens. Op basis van deze gegevens tonen we de verwachte ontwikkeling van de beschikbare ruimte van het Wlz-kader.

Het rapport start met een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten. Vervolgens wordt er een verdieping gegeven van de verschillende scenario's. Het eerste scenario is het scenario op basis van declaraties, waarbij we op basis van historische declaratiecijfers een prognose maken van de verwachte benutting in het huidige jaar. Het tweede scenario is gebaseerd op indicaties, waarbij we op basis van de historische indicatiecijfers en gemiddelde uitgaven van een indicatie een prognose maken van de verwachte benutting. Ten slotte geven we een aantal aanvullende analyses. In de bijlage van dit rapport zijn de bronnen en methoden toegevoegd. Hierin leggen we uit hoe de resultaten tot stand zijn gekomen.

2 Samenvatting

In figuur 1 en tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de twee verschillende scenario's voor de benutting van het budgettaire Wlz-kader 2024. In dit rapport houden we rekening met 366 dagen voor het schrikkeljaar 2024.

- Het **scenario op basis van declaraties** bevat een prognose waarbij historische declaratiegegevens (zorg in natura t/m juli 2023 en pgb t/m september 2023) worden gebruikt. Dit scenario laat zien hoe de zorglevering verloopt op basis van ongewijzigd beleid, oftewel de ontwikkeling van de zorgprofielen, leveringsvormen en gebruik van prestaties worden voortgezet vanuit het verleden.
- Het tweede scenario bevat een **prognose op basis van indicaties**. Hiervoor is de naieve raming (zie bijlage 6.2) als basis gebruikt en daarbovenop is een financiële groei gezet op basis van het verloop van de indicaties. Het financiële effect is gebaseerd op 2022 en laat dus de groei in uitgaven zien als rekening wordt gehouden met de gemiddelde uitgaven per zorgprofiel in dat jaar. In tegenstelling tot de voorgaande jaren worden de ggz-wonen prestaties ook meegenomen in dit scenario.

De zwarte stippellijn in figuur 1 geeft het Wlz-kader weer. Dit is de kaderstand uit de definitieve kaderbrief Wlz (2024) van VWS¹.

In tabel 1 hebben we rekening gehouden met de manoeuvreerruimte voor zorg in natura ad 0,3% die VWS heeft verwerkt in het Wlz-kader om het zorginkoopproces soepel te laten verlopen. In de rest van het document hebben we deze manoeuvreerruimte buiten beschouwing gelaten, en weerspiegelen de cijfers de verwachte benutting bij de nacalculatie.

In de prognoses voor deze februaribrief zijn we op een aantal punten afgeweken van onze standaardmethode. Dit lichten we hieronder toe.

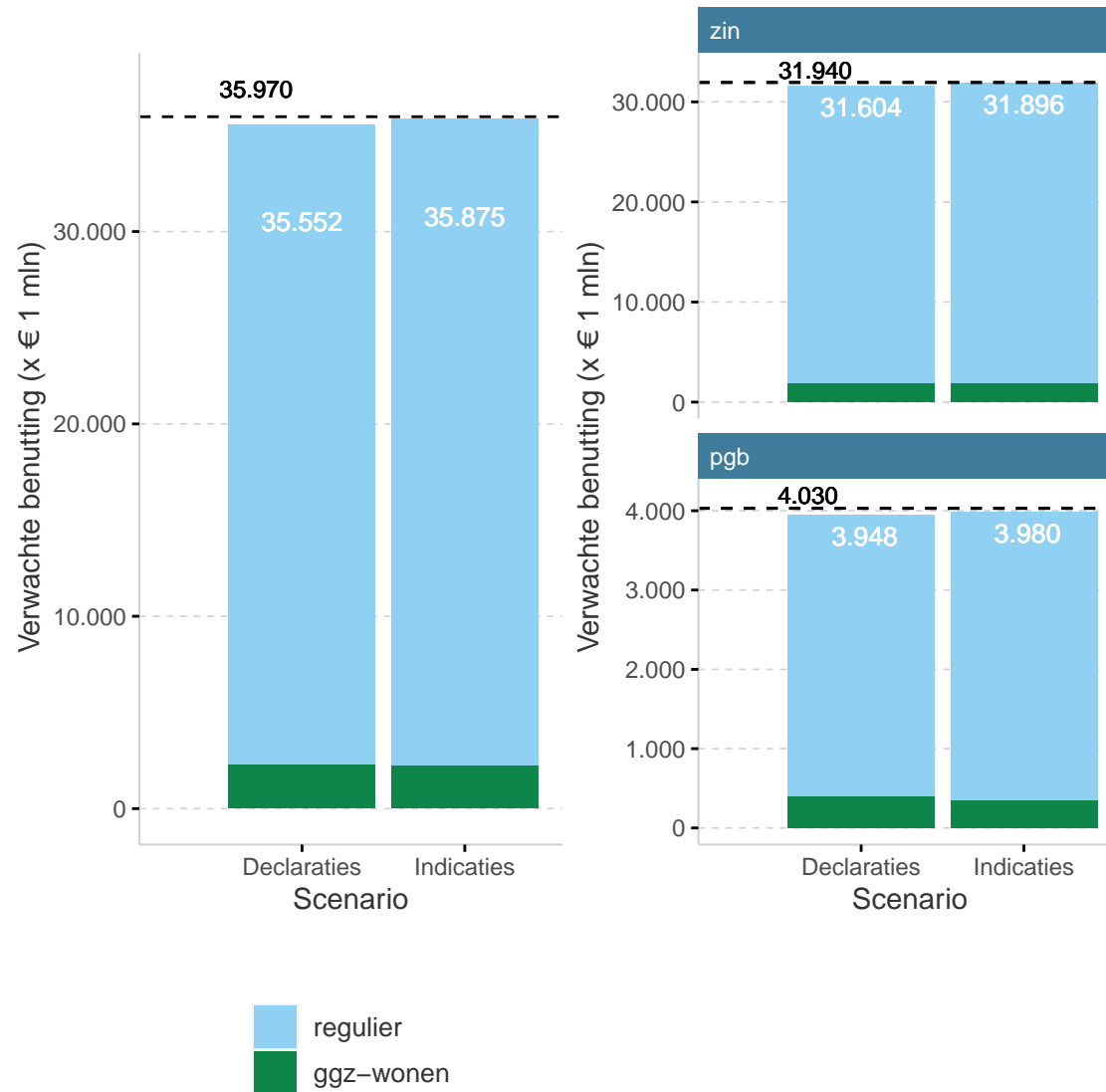
- **Correctie ggz-wonen:** Voor declaraties die horen bij het profiel “GGZ Wonen met intensieve begeleiding en gedragsregulering” (ggz-wonen 3) is een correctie uitgevoerd omdat de initieel geprognosticeerde groei sterk onder de groei van het aantal indicaties ligt. Daarom hebben we het groeipercentage van 2023 voor dit zorgprofiel toegepast om de groei voor 2024 te berekenen. Hierdoor is de prognose is met ongeveer € 35 miljoen naar boven bijgesteld.
- **Nieuwe prestaties gespecialiseerde zorg in 2024:** Met ingang van 2024 kan gespecialiseerde zorg voor de volgende drie doelgroepen worden gedeclareerd: syndroom van Korsakov, Huntington en langdurige bewustzijnsstoornis (LBS). In totaal gaat het om zes prestaties met bijbehorende maximumtarieven die voorzien in de bekostiging van de gespecialiseerde zorg. Het betreft de volgende prestaties: EX003, EX004, EX005, EX006,

¹ Zie: <https://open.overheid.nl/documenten/38343731-c396-43f4-b261-bafc2b39aadcf/file> (Definitieve kaderbrief Wlz 2024 d.d. 27 september 2023 met kenmerk 3696070-1053659-LZ)

EX007, EX008. Voor Korsakov kon in 2023 al afspraken worden gemaakt. Dit zijn nieuwe prestaties. We beschikken dan ook nog niet over declaratiedata die we kunnen gebruiken bij het maken van de prognoses. We gaan daarom uit van de prognose van de meerkosten voor deze prestaties die door VWS is opgesteld. Deze uitgaven zijn als losse post toegevoegd aan de uitkomsten van de prognoses in tabel 1.

- **Nieuwe prestaties Wet zorg en dwang** : Een aantal onderdelen rondom de afgifte van de medische verklaringen Wet zorg en dwang zijn als aparte prestatie opgenomen en zijn geen onderdeel meer van de integrale zorgprestaties per 2022. In de declaratiedata die worden meegenomen in onze prognoses zit slechts 19 maanden aan declaraties voor deze prestaties. Dit is niet voldoende voor een betrouwbare prognose voor de toekomst. Daarom hebben we besloten deze prestaties uit te sluiten van onze reguliere prognoses, en bij de zorgkantoren uit te vragen welke uitgaven zij in 2024 verwachten voor de nieuwe prestaties Wet zorg en dwang. Deze uitgaven voegen we als losse post toe aan de prognoses in tabel 1. Om deze reden hebben we de volgende prestaties uit de prognoses gehaald: Z1009, V1009, Z1010, V1010, Z1011, V1011, Z1012, V1012, Z1013, V1013, H353, H354, H355, H356, H357.
- **Beveiligde zorg** : In 2022 zijn de prestaties beveiligde zorg LZ niveau 2 (Z1007) en beveiligde zorg LZ niveau 3 (Z1008) nieuw toegevoegd voor het leveren van zorg in een beveiligde setting. We hebben op dit moment nog onvoldoende declaraties in onze data waardoor geen betrouwbare prognose gemaakt kan worden voor de toekomst. Deze prestaties zijn daarom uitgesloten van de reguliere prognose. We hebben bij de zorgkantoren gevraagd welke kosten zij in 2024 verwachten voor deze twee prestaties. Deze uitgaven zijn toegevoegd als losse post aan de uitkomsten van de prognoses in tabel 1.
- **Transitiemiddelen**: In 2022 werd het kader opgehoogd met € 30 miljoen voor het regionaal stimuleringsbudget Wlz en € 40 miljoen voor de regiobudgetten scheiden wonen en zorg. De zorgkantoren hebben aangegeven deze bedragen in 2024 nog niet te hebben verwerkt in de tarieven, waardoor deze nog niet meelopen in prognoses. Bij de zorgkantoren hebben wij uitgevraagd welke bedragen zij verwachten uit te geven aan deze transitiemiddelen in 2024. Het gaat om een totaalbedrag van € 69 miljoen. Deze uitgaven voegen we als losse post toe aan de uitkomsten van de prognoses in tabel 1.

Figuur 1: Landelijke (verwachte) benutting per scenario totaal (links) en voor zin en pgb (rechts) (x € 1 mln)

Tabel 1: Overzicht prognoses 2024 (x €1 mln)

Kostengroep	Scenario declaraties	Scenario indicaties
zin (excl. ggz-wonen)*	29.595	29.896
zin (ggz-wonen)	1.878	1.869
Prestaties gespecialiseerde zorg	29	29
Wet zorg en dwang	17	17
Beveiligde zorg	16	16
Transitiemiddelen	69	69
pgb (excl. ggz-wonen)	3.559	3.633
pgb (ggz-wonen)	390	346
Totale benutting	35.553	35.875
Benodigde manoeuvreerruimte (0,3% bij zin)	95	96
Totale benutting inclusief manoeuvreerruimte**	35.648	35.971
Kader	35.970	35.970
Verschil	322	-1

* Dit is inclusief de uitgaven die niet meegenomen worden in de maandelijkse declaratiedata (AW319), maar door een aantal zorgkantoren bij de nacalculatie worden opgevoerd. Deze verwachte uitgaven over 2024 hebben de zorgkantoren met de NZa gedeeld. In totaal gaat het om een bedrag van € 26 miljoen.

** Dit is de kaderstand uit de definitieve kaderbrief WLz (2024) van VWS.

3 Scenario declaraties

Het scenario op basis van declaraties bevat de verwachte benutting van het kader als de historische declaratietrend wordt doorgezet. Het is gebaseerd op historische declaratiegegevens: zorg in natura t/m juli 2023 en pgb t/m september 2023 worden gebruikt. We houden hierbij rekening met 366 dagen voor het schrikkeljaar 2024.

3.1 Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau

In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024. De tabel geeft de prognose voor zorg in natura (zin) exclusief extra posten weer. Deze extra posten zijn apart weergegeven in tabel 4. De extra posten zijn samen met de aanvullende posten zoals genoemd in de overzichtstabel (prestaties gespecialiseerde zorg, wet zorg en dwang, beveiligde zorg en transitie middelen) ondergebracht in de rij 'Extra posten' van tabel 2.

Tabel 2: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb (x €1 mln)

Kostengroep	Verwachte benutting
zin (excl. ggz-wonen) (€)	29.463
zin (ggz-wonen) (€)	1.873
Extra posten (€)	267
pgb (excl. ggz-wonen) (€)	3.559
pgb (ggz-wonen) (€)	390
Totaal (€)	35.552
Wlz-kader (€)	35.970
Beschikbare ruimte (€)	418
Beschikbare ruimte (%)	1,16

3.2 Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau

In tabel 3 wordt een overzicht van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024 gegeven per Wlz-uitvoerder (inclusief ggz-wonen). De uitkomst van de zorg in natura prognose wordt weergegeven inclusief extra posten. In tabel 4 wordt inzicht gegeven in de extra posten. Daarnaast zijn de aanvullende posten zoals genoemd in de overzichtstabel (prestaties gespecialiseerde zorg, wet zorg en dwang, beveiligde zorg en transitie middelen) hierin opgenomen.

Tabel 3: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb per Wlz-uitvoerder (x €1 mln)

Niveau	Verwachte benutting zin incl. extra posten (€)	Verwachte benutting pgb (€)
CZ	6.531	949
DSW	812	110
Menzis	4.352	460
Salland	413	30
VGZ	6.723	790
Zilveren	11.273	1.490
Kruis		
Zorg en Zekerheid	1.500	119
Totaal	31.604	3.948

In tabel 4 worden de extra posten los van elkaar en per Wlz-uitvoerder inzichtelijk gemaakt. Dit laten we alleen in dit scenario zien en niet bij het scenario op basis van indicaties. In de tabel is namelijk te zien welke extra posten er voor het hele jaar worden meegenomen. Bij het nul-scenario worden alleen de extra posten van de maanden die meegenomen worden in het nul-scenario meegenomen. Het scenario op basis van indicaties wordt met een vaste prijs per indicatie gerekend en daar spelen extra posten geen rol.

Tabel 4: Landelijke (verwachte) benutting extra posten per Wlz-uitvoerder (x €1.000)

Niveau	Lege crisisbedden (€)	Na-ijl effect (€)	Na-ijl effect meerzorg (€)	Totaal extra posten (€)
CZ	5.381	2.298	266	7.945
DSW	1.889	-284	131	1.736
Menzis	2.833	10.130	322	13.285
Salland	423	232	0	655
VGZ	6.500	79.135	5.711	91.346
Zilveren	9.577	8.341	877	18.795
Kruis				
Zorg en Zekerheid	1.980	722	371	3.073
Totaal	28.584	100.574	7.678	136.835

4 Scenario indicaties

Het scenario op basis van indicaties bevat de verwachte benutting van het kader als er rekening gehouden wordt met de indicatiegroei van de laatste 12 maanden. De naïeve raming (zie bijlage 6.2) is als basis gebruikt en daarbovenop is een financiële groei voor de rest van het jaar gezet op basis van het verloop van de indicaties in de afgelopen 12 maanden. We houden hierbij rekening met 366 dagen voor het schrikkeljaar 2024. Het financiële effect is gebaseerd op 2022. Dit laat dus de groei in uitgaven zien als rekening wordt gehouden met de gemiddelde uitgaven per zorgprofiel van dat jaar.

4.1 Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau

In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024. De tabel geeft de verwachte benutting weer. De aanvullende posten zoals genoemd in de overzichtstabel (prestaties gespecialiseerde zorg, wet zorg en dwang, beveiligde zorg en transitie middelen) zijn hier aan toegevoegd. Het totale kader zetten we af tegen de verwachte benutting.

Tabel 5: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb (x €1 mln)

Kostengroep	Verwachte benutting totaal
zin (excl. ggz-wonen) (€)	30.027
zin (ggz-wonen) (€)	1.869
pgb (excl. ggz-wonen) (€)	3.633
pgb (ggz-wonen) (€)	346
Totaal (€)	35.875
Wlz-kader (€)	35.970
Beschikbare ruimte (€)	95
Beschikbare ruimte (%)	0,26

4.2 Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau

In tabel 6 wordt een overzicht van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024 gegeven per Wlz-uitvoerder (inclusief ggz-wonen). De aanvullende posten zoals genoemd in de overzichtstabel (prestatie gespecialiseerde zorg, wet zorg en dwang, beveiligde zorg en transitie middelen) zijn toegevoegd aan de verwachte benutting.

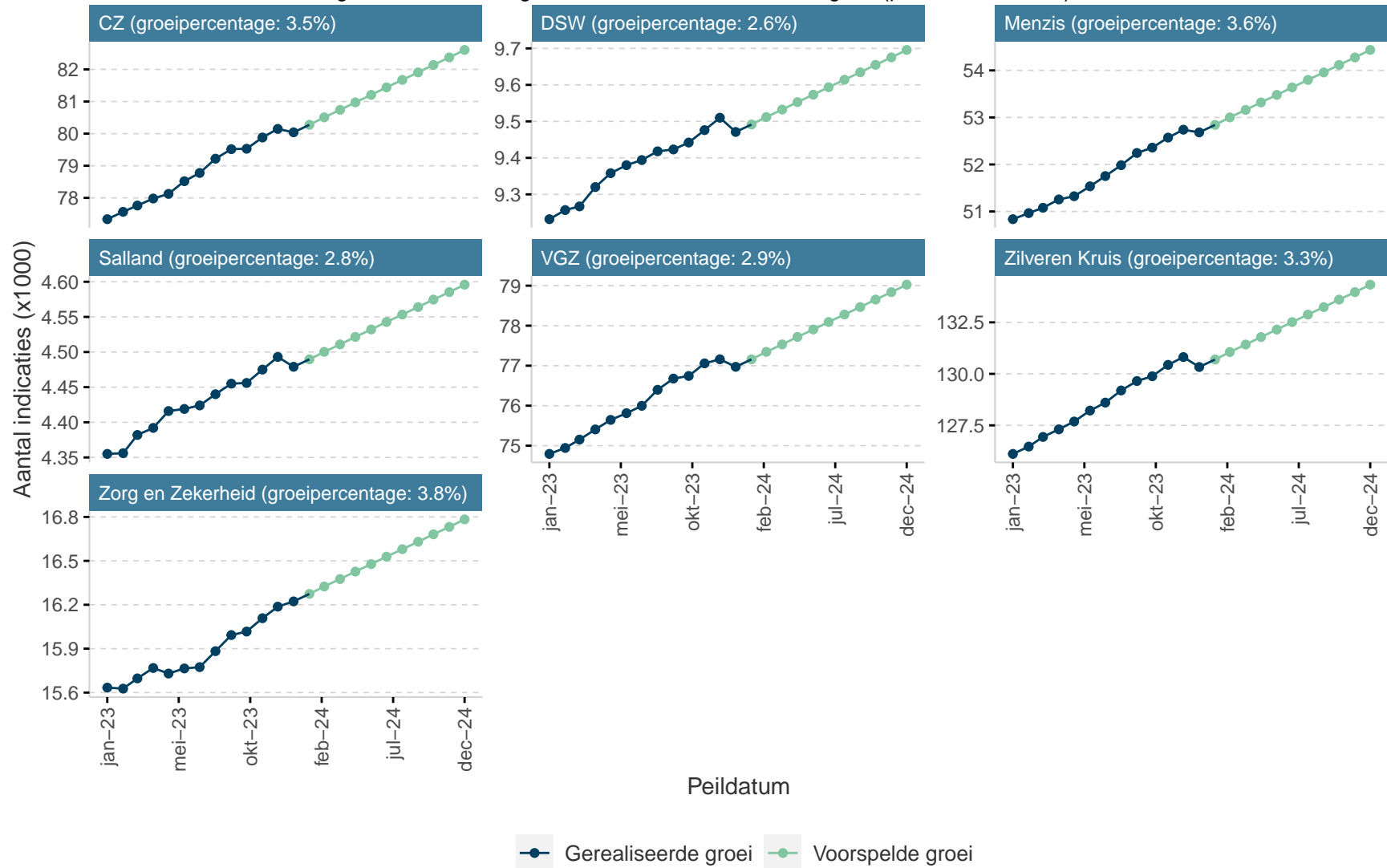
Tabel 6: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb per Wlz-uitvoerder (x €1 mln)

Niveau	Verwachte benutting zin incl. extra posten (€)	Verwachte benutting pgb (€)
CZ	6.602	947
DSW	826	110
Menzis	4.417	477
Salland	414	31
VGZ	6.758	805
Zilveren Kruis	11.385	1.490
Zorg en Zekerheid	1.494	119
Totaal	31.896	3.980

4.3 Indicatie-trend per Wlz-uitvoerder

In figuur 2 wordt inzicht gegeven in de indicatie-trend (inclusief ggz-wonen indicaties) per Wlz-uitvoerder die wordt gebruikt voor dit scenario. Dit is het groeipercentage in de periode 1 december 2022 - 1 december 2023.

Figuur 2: Ontwikkeling aantal indicaties en verwachte groei (per Wlz-uitvoerder)

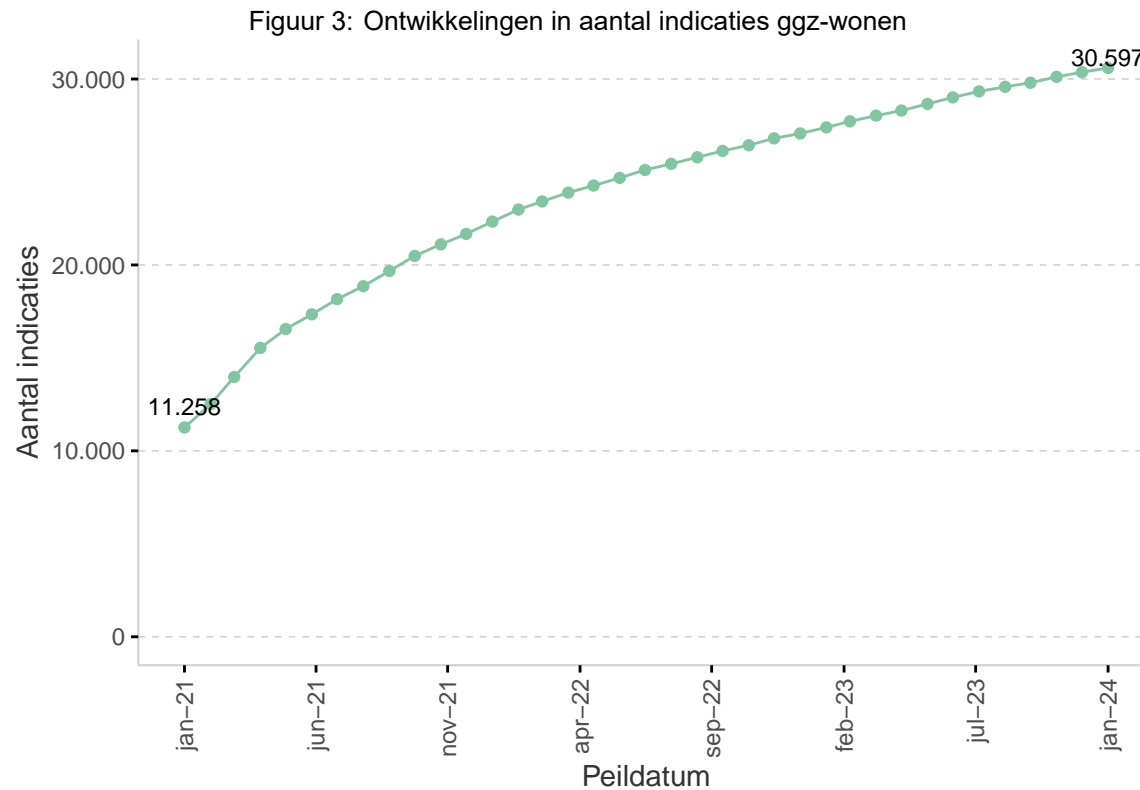
Bron: CIZ, bewerking NZa

5 Aanvullende analyses

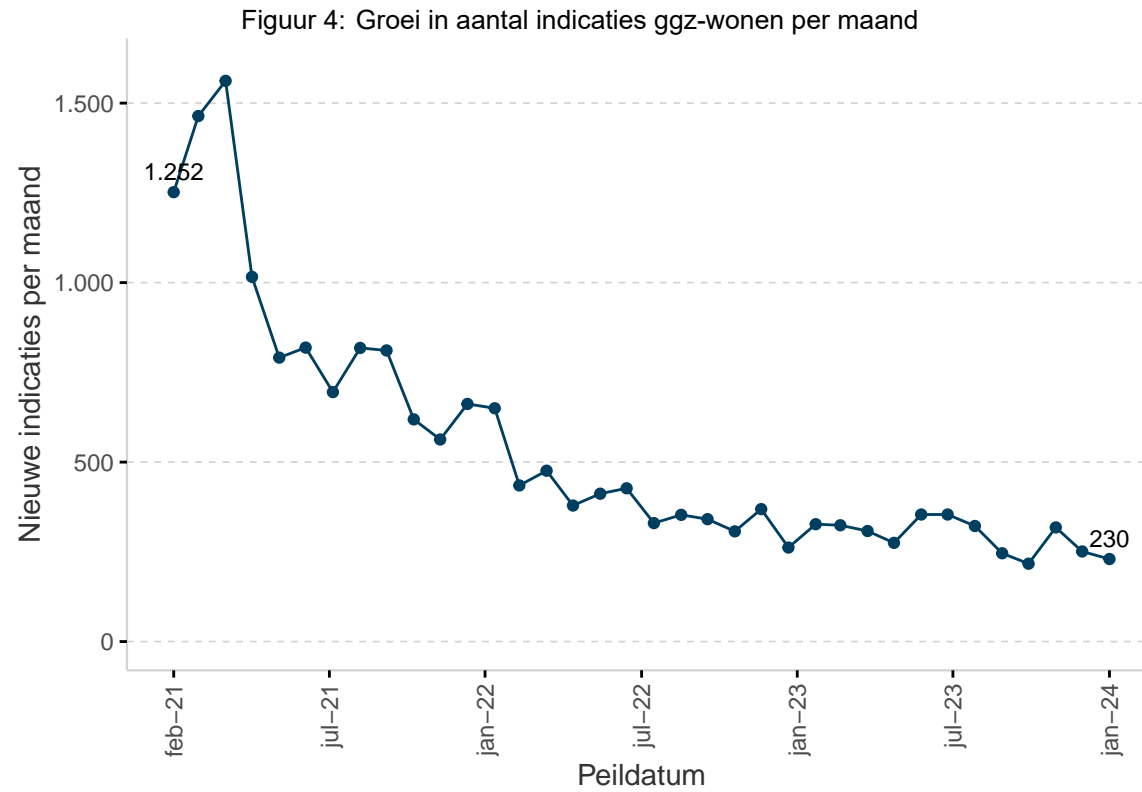
5.1 Indicatieverloop ggz-wonen

Sinds 1 januari 2021 kunnen volwassenen met een psychische stoornis die voldoen aan de inhoudelijke toelatingscriteria van de Wlz, toegang krijgen tot de Wlz. Aanvragen voor ggz-wonen konden worden gedaan vanaf 1 januari 2020.

In figuur 3 wordt het aantal cliënten met een ggz-wonen indicatie weergegeven, vanaf de start van de instroom tot en met het meest recente peilmoment (2024-01-01).

In figuur 4 is de groei in het aantal ggz-wonen indicaties per maand weergegeven.

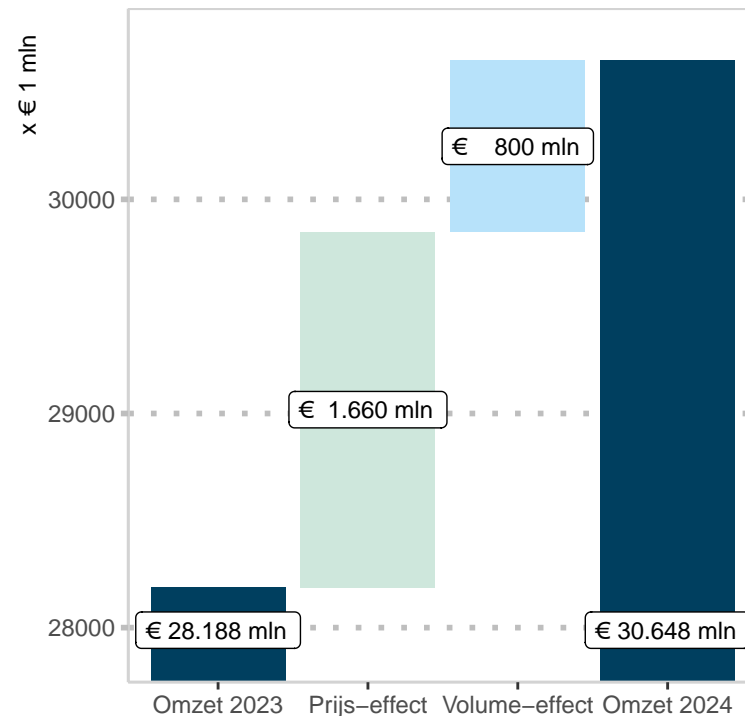

Vanaf maart 2022 zien we een lichte afname van het aantal nieuwe ggz-wonen indicaties en dit lijkt enigzins te stabiliseren.

5.2 Prijs en volume-effecten

In figuur 5 wordt een overzicht van de verwachte omzetontwikkeling van het zin-kader weergegeven, exclusief ggz-wonen. De verwachte omzetontwikkeling van 2024 wordt ten opzichte van de omzet 2023, uitgesplitst in het prijs-effect en het volume-effect, weergegeven. De gegevens volgen uit het scenario op basis van declaraties. Alleen de prestaties waarvoor zowel in het huidige jaar als in het vorige jaar gegevens van waren zijn hierin meegenomen. Dit verklaart waarom de omzetten niet precies overeenkomen met het de uitkomsten van het scenario. Het prijs-effect wordt veroorzaakt door prestaties die over de jaren heen worden geïndexeerd of stijgen door bijvoorbeeld het toevoegen van de kwaliteitsmiddelen (die per 2022 in de tarieven zitten en niet meer lumpsum worden gedeclareerd), en door het kortingseffect (verschillen tussen de kortingspercentages van 2024 en 2023).

Figuur 5: Landelijke (verwachte) omzetontwikkeling zorg in natura

5.3 Wachlijsten wlz

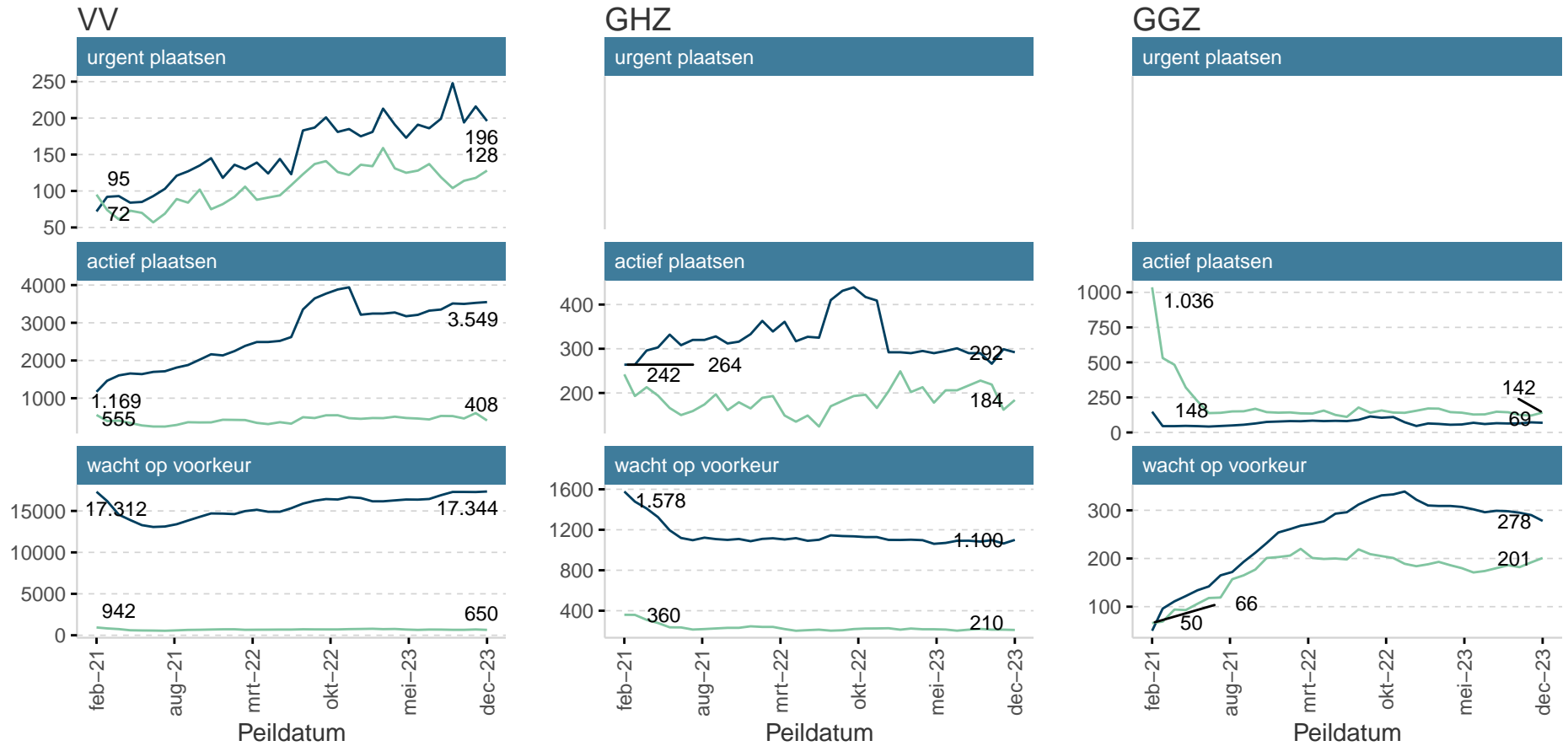
De ontwikkeling van de wachtlijsten van de Wlz wordt weergegeven in figuur 6. Hier wordt inzicht gegeven de ontwikkeling van het aantal wachtenden per wachtstatus en wordt aangegeven of de wachtenden wel of geen zorg vanuit de Wlz ontvangen.

We onderscheiden drie wachtstatussen, namelijk urgent plaatsen (wachtstatus die aangeeft dat opname voor de cliënt op (zeer) korte termijn noodzakelijk is), actief plaatsen (wachtstatus die aangeeft dat opname voor de cliënt binnen 1 of enkele maanden noodzakelijk is) en wacht op voorkeur (wachtstatus die aangeeft dat de cliënt opgenomen wil worden, maar pas als aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan). Daarnaast is er ook nog de wachtstatus 'wacht uit voorzorg'. Aangezien dit gaat over cliënten die nog geen opnamewens hebben, worden die hier niet gepresenteerd.

Per 2021 zijn de wachtstatussen veranderd. Dit betekent dat bij het lezen en interpreteren van de getoonde cijfers rekening gehouden moet worden dat er sprake is van een tijdelijke overgangssituatie, waarin nog verschuivingen kunnen plaatsvinden van oude naar nieuwe wachtstatussen.

Figuur 6: Ontwikkeling aantal wachtenden per sector

*De categorieën waarvoor de aantallen lager zijn dan 10 zijn vanwege onthullingsrisico's niet weergegeven.

— met zorg — zonder zorg

Bron: ZINL, bewerking NZa

In de figuur valt het volgende op:

- Het aantal wachtenden voor de v&v met de wachtstatus ‘wacht op voorkeur’ is na een daling in de eerste maanden van 2021, inmiddels gestabiliseerd. Het aantal wachtenden (v&v) met de wachtstatus ‘actief plaatsen’ neemt geleidelijk toe. De wachtenden hebben grotendeels al zorg vanuit de Wlz. Het betreft waarschijnlijk cliënten die willen overstappen van extramurale Wlz-zorg naar zorg met verblijf. In onze prognoses houden we rekening met een trend van zorg met verblijf uit het verleden. Dit betekent dat in de prognoses de mate waarin cliënten vanuit een extramurale setting opgenomen worden in zorg met verblijf, aansluit op de mate waarin dit zich ook in het verleden ook heeft voorgedaan.
- Het aantal wachtenden in de sector ghz betreft voornamelijk cliënten met de wachtstatus ‘wacht op voorkeur’. Het aantal wachtenden is al geruime tijd gestabiliseerd, na een daling in de eerste maanden van 2021.
- Het aantal wachtenden (actief plaatsen) in de ggz is in de eerste maanden van 2021 relatief hoog en neemt vervolgens sterk af. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat aan het begin van 2021 een grote groep toegang heeft gekregen tot de Wlz (ggz-wonen) en dat het een tijd heeft geduurd voordat ze ook zorg vanuit de Wlz hebben ontvangen (waarbij ze in die periode nog zorg ontvingen vanuit de Wmo en/of Zvw op basis van een overgangsrecht).

Financiële waarde wachtlijsten

We hebben een benadering gemaakt van het bedrag dat nodig is om de wachtlijsten op te lossen. Dit bedrag wordt niet meegenomen in de reguliere prognoses en komt daar dus bovenop. We willen benadrukken dat geld alleen niet genoeg is om de wachtlijsten op te lossen, voldoende personeel en daadwerkelijke ruimte is daar ook voor nodig. De categorie ‘wachten op voorkeur’ is hierbij buiten beschouwing gelaten: ze hebben immers al (een vorm van) zorg en de voorkeursplek in een andere locatie/instelling zou budgetneutraal moeten plaatsvinden.

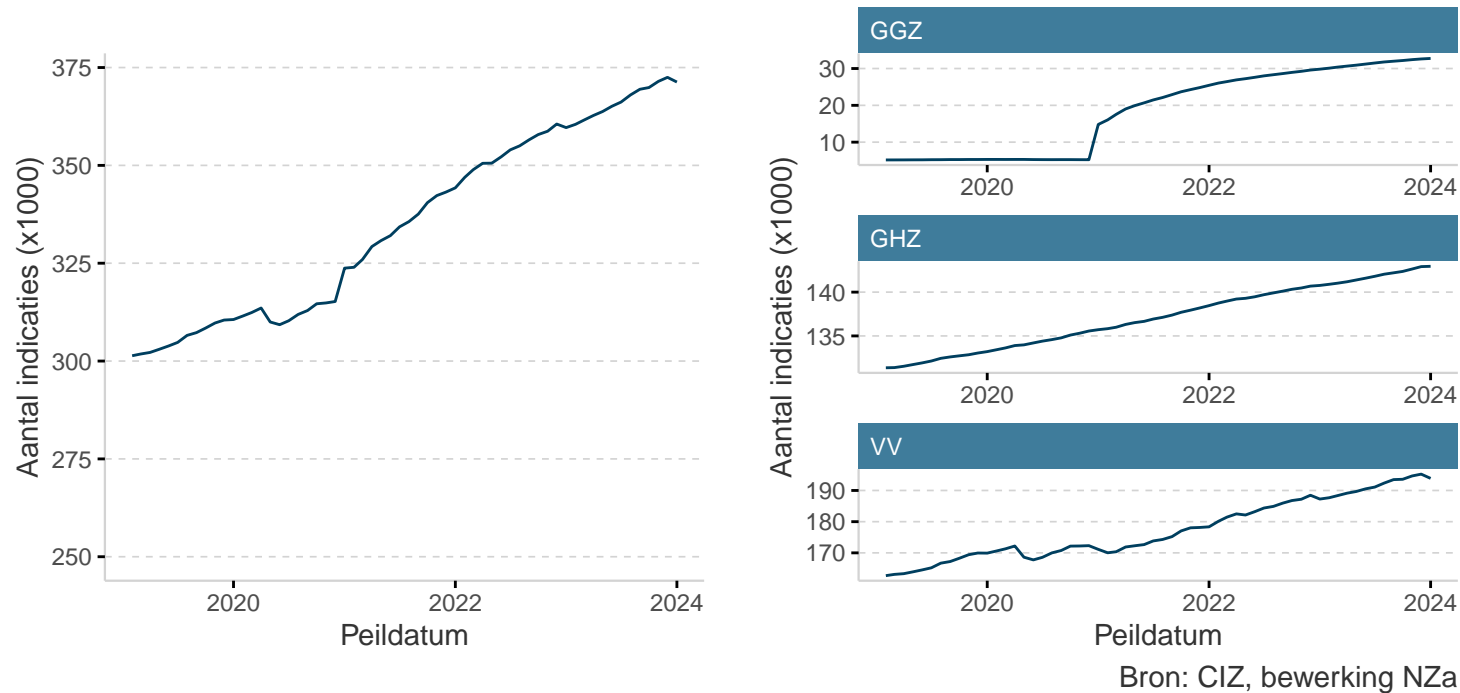
Tabel 7: Financiële waarde wachtlijsten (x €1 mln)

Sector	Waarde
GGZ	6,9
GHZ	15,7
VV	85,8
Totaal	108,3

5.4 Ontwikkelingen indicaties

In figuur 7 zien we de ontwikkelingen van het aantal uitstaande indicaties, allereerst landelijk (links) en daarna per sector (rechts).

Figuur 7: Ontwikkelingen in aantal indicaties (totaal en per sector)

In de figuur valt het volgende op:

- Het aantal uitstaande indicaties in de ggz is sterk toegenomen vanaf het begin van 2021. Dit heeft te maken met de openstelling van de Wlz per 1-1-2021 voor een nieuwe doelgroep (ggz-wonen).
- Het aantal uitstaande indicaties in de ghz vertoont al enkele jaren een stabiel patroon. Ook tijdens de corona-pandemie is het aantal uitstaande indicaties trendmatig doorgesloegen.

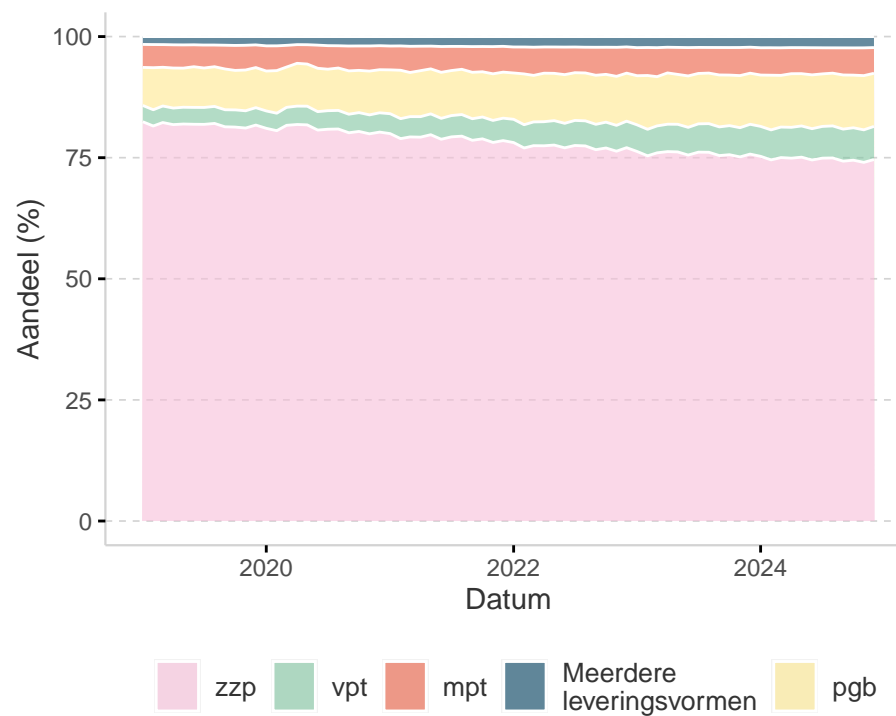
- Het aantal uitstaande indicaties in de v&v laat sterke corona-effecten zien. In de coronaperiode (vanaf februari 2020) is zichtbaar dat het aantal indicaties sterk afneemt. Na deze eerste golf neemt het aantal indicaties weer toe, om vervolgens aan het eind van 2020 weer een daling te laten zien. Inmiddels zien we al enkele maanden een herstel van het aantal uitstaande v&v-indicaties en heeft de huidige groei ongeveer dezelfde trend als in 2019 voor de corona-pandemie.

5.5 Ontwikkeling leveringsvormen

Hieronder wordt de ontwikkeling van de leveringsvormen per maand sinds 2019 weergegeven. Dit geeft een beeld van de leveringsvormen die worden afgenomen en hoe de ontwikkeling hierin is over tijd. Dit heeft ook invloed op de prognoses, aangezien elke leveringsvorm een ander financieel effect heeft. De ontwikkeling is relatief weergegeven op basis van het aandeel van de omzet ten opzichte van het totaal. Voor data voor het restant van 2022 is gebruik gemaakt van prognoses.

De indeling is gemaakt op prestatieniveau. De indeling naar leveringsvorm in onze beleidsregels is bepalend voor de indeling. Zo zijn bijvoorbeeld alle prestaties die horen bij de leveringsvorm zzp ingedeeld in de leveringsvorm 'zzp'. De prestaties die niet specifiek aan een leveringsvorm kunnen worden toegewezen, zoals meerzorg en een aantal dagbestedingsprestaties (die zowel bij de leveringsvorm zzp als vpt horen) zijn ingedeeld bij 'meerdere leveringsvormen'. Met deze analyse willen we een globaal beeld geven van de ontwikkelingen over de jaren heen tussen de verschillende leveringsvormen. Zo wordt duidelijk dat door de jaren heen het gebruik van zzp geleidelijk aan afneemt. Het aandeel van de overige leveringsvormen neemt juist toe.

Figuur 8: Ontwikkelingen leveringsvormen

Tabel 8: Ontwikkeling leveringsvorm over de jaren (in perc.)

Jaar	zzp	vpt	mpt	meerdere leveringsvormen	pgb
2019	81,8	3,5	4,8	1,7	8,2
2020	80,8	3,8	4,8	1,9	8,7
2021	79,1	4,4	5,1	2,0	9,4
2022	77,2	5,1	5,6	2,2	9,9
2023	75,8	5,8	5,6	2,2	10,5
2024	74,7	6,5	5,5	2,3	11,0

5.6 Tariefpercentages Wlz-uitvoerder

Op basis van de maximum beleidsregelwaarden, die door de NZa per prestatie worden vastgesteld, maken Wlz-uitvoerders inkoopafspraken met zorgaanbieders. Wlz-uitvoerders korten daarbij de maximum beleidsregelwaarden. In tabel 9 laten we het landelijk (gewogen) gemiddelde tariefpercentage zien voor 2023 en 2024. De tariefpercentages zijn berekend door de afgesproken prijzen af te zetten tegen de maximum beleidsregelwaarden van dezelfde prestatie (inclusief nhc en nic). De hieronder genoemde percentages zijn het (gewogen) gemiddelde over alle sectoren en zorgprofielen. Dit betekent dat als er nog geen declaraties van een prestatie voor 2024 bekend zijn of het declaratievolume van een prestatie (sterk) achterloopt, het gewicht hiervan in het gemiddelde minder is dan normaal gesproken verwacht wordt. Er is daarvoor niet gecorrigeerd. Ook geldt dat een deel van de zorgkantoren uitgaven heeft die niet meelopen in het declaratieverkeer (AW319). Deze uitgaven worden opgevoerd in de nacalculatie. Omdat we voor deze uitgaven niet beschikken over declaratiedata, worden deze niet meegenomen in het berekenen van de tariefpercentages (Deze uitgaven nemen we wel mee in de prognoses). De werkelijk toegepaste tariefpercentages liggen naar verwachting daardoor iets hoger dan de hier gepresenteerde percentages.

Voor de tariefpercentages van het lopende jaar waarvoor nog helemaal geen declaratiegegevens beschikbaar zijn worden de prijzen voor het lopende jaar afgezet tegen de geprognosticeerde aantallen van het lopende jaar om zo de omzetten per Wlz-uitvoerder af te kunnen zetten tegen de (fictieve) omzetten op basis van de maximum beleidsregelwaarden.

Op basis van de maximum beleidsregelwaarden, die door de NZa per prestatie worden vastgesteld, maken Wlz-uitvoerders inkoopafspraken met zorgaanbieders. Wlz-uitvoerders korten daarbij de maximum beleidsregelwaarden. In tabel 9 laten we het landelijk (gewogen) gemiddelde tariefpercentage zien voor 2023 en 2024. De tariefpercentages zijn berekend door de afgesproken prijzen af te zetten tegen de maximum beleidsregelwaarden van dezelfde prestatie (inclusief nhc en nic). De hieronder genoemde percentages zijn het (gewogen) gemiddelde over alle sectoren en zorgprofielen. Dit betekent dat als er nog geen declaraties van een prestatie voor 2024 bekend zijn of het declaratievolume van een prestatie (sterk) achterloopt, het gewicht hiervan in het gemiddelde minder is dan normaal gesproken verwacht wordt. Er is daarvoor niet gecorrigeerd. Ook geldt dat een deel van de zorgkantoren uitgaven heeft die niet meelopen in het declaratieverkeer (AW319). Deze uitgaven worden opgevoerd in de nacalculatie. Omdat we voor deze uitgaven niet beschikken over declaratiedata, worden deze niet meegenomen in het berekenen van de tariefpercentages (Deze uitgaven nemen we wel mee in de prognoses). De werkelijk toegepaste tariefpercentages liggen naar verwachting daardoor iets hoger dan de hier gepresenteerde percentages.

Dit zijn de tariefpercentages die worden gebruikt voor 2023 en 2024.

Tabel 9: Gemiddelde afgesproken prijzen in percentages t.o.v. maximum beleidsregelwaarden (2023 en 2024)

	2023	2024
Landelijk	96.63	96.97

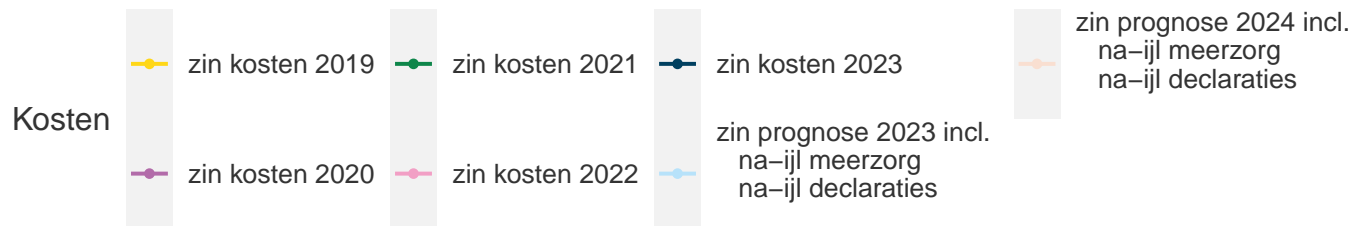
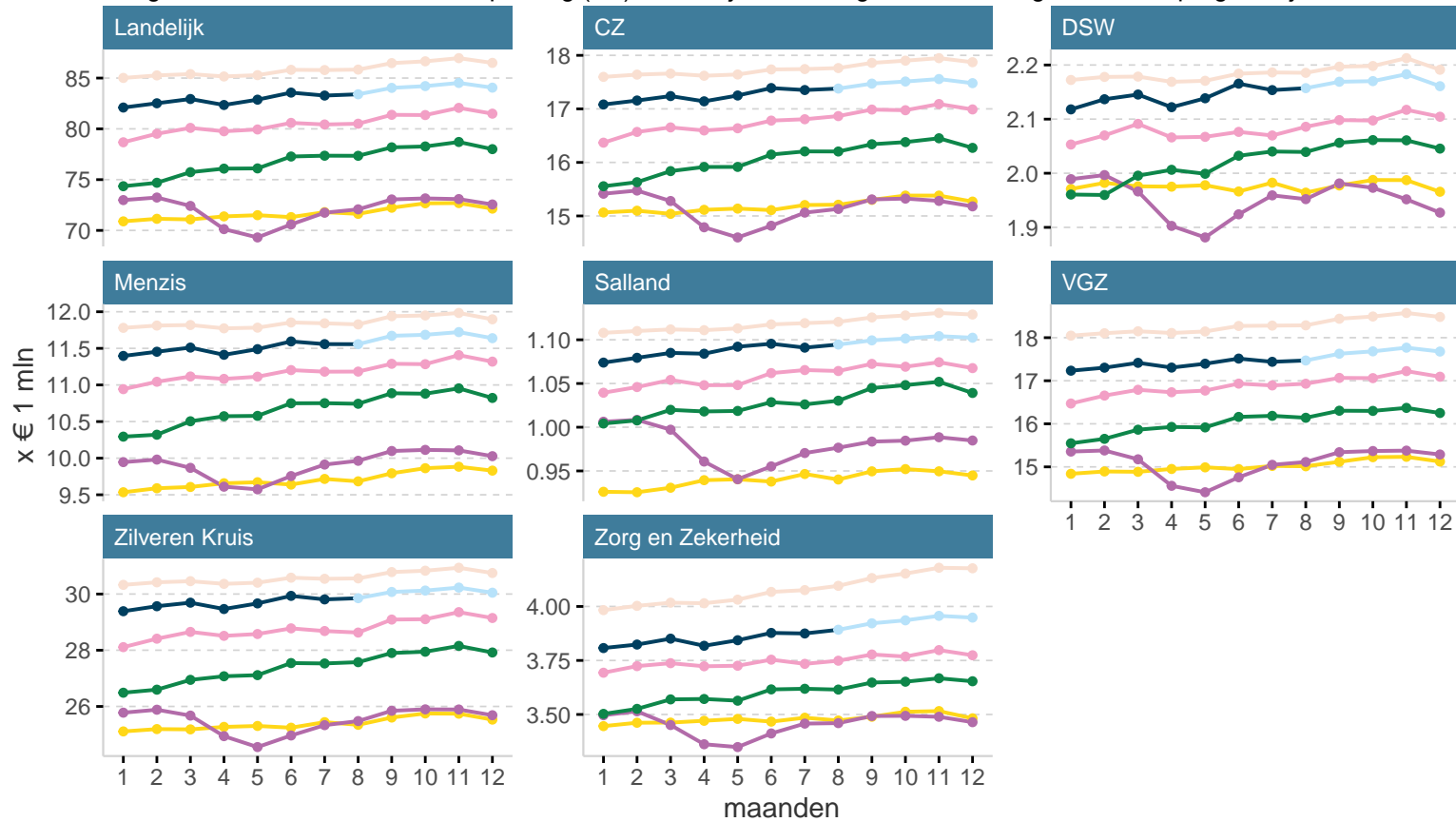
6 Bijlage

6.1 Bedrag per dag

Om een inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het gemiddelde vergoede bedrag over de jaren heen laten we in figuur 9 deze bedragen per dag zien. Om een goede vergelijking te kunnen maken, laten we de aantallen per dag zien in plaats van per maand. De aantallen voor alle jaren zijn gewaardeerd tegen dezelfde tarieven (gemiddeld afgesproken tarieven 2024). Aangezien de crisisbedden niet in de declaratiestroom terecht komen, vallen deze prestaties buiten de analyse. Voor wat betreft de na-ijl effecten zijn de effecten verdeeld over alle maanden van 2024. Aangezien de eerdere jaren vrijwel volledig uitgedeclareerd zijn, zitten de na-ijl effecten voor die jaren in de gemiddelde vergoede bedragen per dag.

Figuur 9: Gemiddelde omzetten per dag (zin) over de jaren heen gewaardeerd tegen tarieven prognose jaar

6.2 Scenario nul (naïeve raming)

Het nul-scenario bevat de verwachte benutting² van het kader als er geen (verdere) groei van het aantal cliënten in het huidige jaar plaatsvindt. Het geprognoseerde november punt (2023) is het uitgangspunt voor zorg in natura en de geprognoseerde december stand (2023) voor pgb (beide geëxtrapoleerd naar heel 2024).

Benutting budgettair kader Wlz op landelijk niveau

In tabel 10 wordt een overzicht gegeven van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024. Het zin- en pgb-kader zetten we af tegen de verwachte benutting.

Tabel 10: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb (x €1 mln)

Kostengroep	Verwachte benutting totaal
ZIN (excl. ggz-wonen) (€)	29.463
ZIN (ggz-wonen) (€)	1.738
PGB (excl. ggz-wonen) (€)	3.592
PGB (ggz-wonen) (€)	328
Totaal (€)	35.121
Wlz-kader (€)	35.970
Beschikbare ruimte (€)	849
Beschikbare ruimte (%)	2,4

Benutting budgettair kader Wlz op Wlz-uitvoerder niveau

In tabel 11 wordt een overzicht van de verwachte benutting van het totale budgettair kader Wlz 2024 gegeven per Wlz-uitvoerder.

² De verwachte benutting voor zorg in natura is inclusief de aanvullende posten uit tabel 1 (prestaties gespecialiseerde zorg, wet zorg en dwang, beveiligde zorg en transitie-middelen).

Tabel 11: Landelijke (verwachte) benutting zin en pgb per Wlz-uitvoerder (x €1 mln)

Wlz-uitvoerder	Verwachte benutting zin (€)	Verwachte benutting pgb (€)
CZ	6.458	930
DSW	809	108
Menzis	4.312	471
Salland	407	31
VGZ	6.615	795
Zilveren Kruis	11.145	1.468
Zorg en Zekerheid	1.455	117
Totaal	31.201	3.920